

TANÍTÁSI TERVEZET

I. Alapadatok

Az óra időpontja: 2016. Március 31. 12:05

Iskola megnevezése: ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Kollégium

Iskola címe: 1053 Budapest, Papnövelde u.

Osztály: 10/D (terem 10/D)

Tanít: Sándor Miklós

Témakör megnevezése: Társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában

Tanítási egység címe: Ukrajna földraza

Megelőző óra: Oroszország

Következő óra: Összefoglalás

II. Az óra típusa: Új ismereteket feldolgozó óra

III. Tantervi követelmények:

1. A tanítási óra oktatási célja:

- Ukrajna történelmi múltjából adódó etnikai, nyelvi választóvonalak
- Jó adottságú mezőgazdaság, nehézipar túlsúlya,
- Ukrajna legfőbb külkereskedelmi partnerei, ebből adódó függőség
- A jelenleg zajló ukrán-orsz konfliktus okai, Ukrajna európai integrációjának esélyei

2. A tanítási óra nevelési célja:

- Volt szocialista országok gazdasági-társadalmi problémái a XXI. Század fordulóján
- Különbség a nyugat-európai (pl. Svájc) és a kelet-európai többnemzetiségű országok kisebbségpolitikájával

3. Tanítási folyamat képzési célja:

- Térképhasználat módszerének gyakorlása (határváltozások követése, jelkulcs használata)
- Matematikai kompetenciák (százalékszámítás)
- Adatok elemzése
- Ismeretek alkalmazása (Miért legyen/ne legyen Ukrajna EU tag)

4. Tantervi követelmények:

Topográfiai ismeretek: Galícia, Kárpátalja, Beregszász, Lviv, Kijev, Donyeck, Luhanszk, Harkiv, Dnyepropetrovszk, Kremencsuk

Megerősítendő folyamatok:

- Szovjetunió felbomlása, átmenet a piacgazdaságba a volt tagköztársaságokba
- Ipar telepítő tényezői, nehézipar hanyatlása
- Exportvezérelt gazdaság kiszolgáltatottsága az árfolyamok változásának

IV. Tantárgyi koncentráció

- Belső koncentráció: Földek kollektivizálása a szocializmusban, ipar telepítő tényezői, exportvezérelt gazdaság jellemzői és hátrányai
- Külső koncentráció: Történelem -> Határváltozások Kelet-Európában az elmúlt két évszázadban; Matematika -> százalékszámítás

V. Szemléltető eszközök: Projektor, power point bemutató, Földrajzi és történelmi atlasz, falitérkép, táblázatok

VI. Az óra részletes terve

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Szükséges eszközök
0:00-2:00	Osztály vigyázz!; Adminisztratív teendők	Óra szervezése	-	-
2:00-6:00	- <i>Járt-e már valaki Ukrajnában? Milyen volt átkelni a határon? Mennyiben más, mint mondjuk Romániába?</i> -> <u>Útlevel, csomagellenőrzés, tányérsapka,</u>	Ráhangolódás, érdeklődés	Frontális osztálymunka	

	<p>Kalasznyikov, 200 forint...stb. Sőt, ha ukránok jönnek hozzánk (kivéve kettős állampolgárságú magyarok), akkor vízumot kell igényelniük! -> Itt van egy éles határ Európában, ez már Kelet-Európa, a volt SZU.</p> <p>- Ukrajna alapadatok: 603 550 km² (Krímmel együtt) , 44,5 millió lakos (2015), SZU korábbi 2. legnépesebb tagköztársasága - Alacsony átlagmagasság (Kelet-Európai-síkvidék), csak az Északkeleti-Kárpátok és a Krími-hegység emelkedik ki az egyhangúságból</p>	felkeltése	(beszélgetés)	
6:00-11:00	<p>Történeti földrajz, népesség: <i>Feladat Minden padon legyen egy földrajzi és egy történelmi atlasz. A földrajzit nyissátok ki Ukrajnáánál (58. o.), a történelmit, pedig az első világháborúnál és az OMM felbomlásánál. Párban hasonlítsátok össze a XX. század eleji viszonyokat a mai államhatárokkal. Mely országok osztottak Ukrajna mai területén a háború előtt és a háború után? Mondjatok nagyobb városokat, hogyan változott a gazdája?</i></p> <p>-> Kárpátalja (Ungvár, Munkács) OMM -> Csehszlovákia -> Galícia (Lviv) OMM (ide tartozott Krakkó is)-> Lengyelország *Észak-Bukovina (Csernyivci): OMM -> Románia -> Közép-Nyugat és Kelet-Ukrajna: Orosz Birodalom -> SZU</p>	Rögzítés	Tanári közlés	Tábla, falitérkép
11:00-16:00	<p>- Többnemzetiségű (78% ukrán, 17% orosz), vallás(ortodox, görögkatolikus, muzulmán) Oroszok: Főleg Kelet-Ukrajnában. Többség: Krím (60%<), Donyeck, Luhanszk (40%), Harkiv (25%) DE: Kelet-Ukrajnában az orosz nyelv dominál (sok ukrán is anyanyelvként adja meg)</p> <p>Galícia: Korábban jelentős számú <u>lengyel és zsidó</u>. Mára szinte teljesen eltűntek. (Lviv-Lvov-Lwów-Lemberg)</p> <p>Kárpátalja: Ruszinok (nem ukránok!), akiknek a létezését Ukrajna tagadja,</p>	Feladat kijelölése; Alkalmazó rögzítés	Páros munka	Atlasz
		Alkalmazó rögzítés	Frontális osztálymunka	

16:00-20:00	<p>magyarok (kb. 150 000>) Beregszász kp (Beregszászi járásban többség). Elmúlt 100 év 4 különböző ország.</p> <p>Gazdaság: - SZU öröksége: nehézipar túlsúlya, mezőgazdaságban szövetkezetek, állami tulajdon, környezetkárosítás <u>Mg.:</u> a GDP 11% (keresők 6%) a világon az egyik legjobb adottságokkal rendelkezik-> de a hozamok még mindig alacsonyok. Óriásbirtokok (nagy cégek) és állami tulajdon túlsúlya. Gabonanövények (E3).</p> <p>- Egy főre jutó GDP vásárlóerő paritáson 8000 USD. <i>Viszonyítsuk, az eddig tanult országokhoz!</i> (PL: 26 000 USD; RO: 20 000 USD; CZ: 31 500 USD) - GDP zuhan! (tavaly 11%-ot) <u>Miért?</u> -> háború!</p>	Rögzítés,	Tanári közlés	Power Point bemutató Falitérkép, tábla
20:00-25:00	<p><u>Feladat</u> 3 féle feladat. (Véletlenszerűen kiosztani a kétféle táblázatot a kérdésekkel. Akinek nem jut, ők az Atlasz alapján fognak dolgozni)</p> <p>1. Nyissátok ki az Atlaszt. a; <i>Hol lesznek Ukrajna ipari központjai? Írjatok városokat. Mire települ?</i> b; <i>Mi lesz a jellemző Ukrajna energiatermelésére? Mire alapul a termelés?</i></p> <p>2. Ukrajna legfőbb export és importcikkei <i>Hogyan alakult Ukrajna külkereskedelmi mérlege? Döntően alacsony, vagy magas feldolgozottságú termékeket exportál?</i></p> <p>3. Legfőbb kereskedelmi partnerek <i>Kik Ukrajna legfőbb kereskedelmi partnerei? Van-e valaki ezek közül, akikkel szemben pozitív a mérlege? Mekkora a részesedése Oroszországnak az exportból és az importból?</i></p>	Rendszerezés, alkalmazó rögzítés	Tanári közlés Páros munka; Frontális osztálymunka	Nyomtatott segédanyagok: Ukrajna külkereskedelme; Atlasz
25:00-	<p>Ipar Kelet-Ukrajna : Donyecki-szénmedence: (Donyeck-vaskohászat, Luhanszk-járműgyártás*) Harkiv: repülőgép (Antonov- Kijevben is), gyógyszergyár Dnyeper mentén: Kijev mellett, Kremencsuk (, kőolajfinomító, Kraz) Dnyepropetrovszk(vaskohászat, hadiipar)</p>	Alkalmazó rögzítés	Tanári közlés; frontális osztálymunka	Falitérkép, tábla

35:00	<p>Krivij Rih: Európa egyik legnagyobb vaskohászati központja (Arcelor Mittal) -> Csernobil után a legszennyezettebb Nyugat-UA: könnyűipar és gépgyártás (pl. Lviv: LAZ) Energia: Atomerőművek (45%/elektr), Dnyeper mentén vízenergia(5%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Folyamatosan negatív külkereskedelmi mérleg. -> lásd államadósság növekedése - Főleg alacsony feldolgozottságú termékek, de kiemelkedik a hadiipar! (pl. vadászgép hajtóművek, rakéták, harckocsik lövegei) - Orosz függőség (főleg energiahordozók!) De nagyot esett. -> Háború <p>Szétszakadó ország</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Mi az alapja a mai konfliktusnak?</i> Társulási szerződés az Európai Unióval. Alapdilemma: Merre menjen Ukrajna? 	Alkalmazó rögzítés	Frontális osztálymunka	Falitérkép, Power point bemutató
35:00-40:00	<ul style="list-style-type: none"> - Nyugat-Kelet eltérő orientációja: Nyugat: ukrán nyelvű, görögkatolikus, vagy saját ortodox egyház, Kelet: orosz nyelvű, moszkvai ortodox egyház (bonyolítja a helyzetet Kárpátalja) - Jól látszik a választásokon! (diakép) 	Motiváció, alkalmazó rögzítés		
40:00-44:30	<p>Krím-fsz. 1954-ig Oroszország része. (300 éves kozák-orosz szövetség évfordulójára kapják meg az ukránok) Orosz többség, orosz hadiflotta -> jogilag még Ukrajna, de valójában már Oroszország része (épül a híd a Kercsi-szoroson keresztül)</p> <p><u>Kérdés (ismeretek alkalmazása):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Mit gondoltok, amiket ma, és korábban tanultunk reális esélye van annak, hogy Ukrajna EU tag legyen?</i> - <i>Mik azok az okok, amik a tagság ellen hatnak?</i> -> konfliktusforrás, gazdasági elmaradottság, világ egyik legkorruptabb országa...stb. <p>* Figyeljétek április 6-án, Hollandiában népszavazás az ukrán-EU társulási szerződésről (jelenleg a többség elutasítja)</p>			

44:30- 45:00	Emléktetés a témazáróra; következő két óra összefoglalás Elköszönés	óra lezárása	-	-
-----------------	--	--------------	---	---